

შემოსავლების
სამსახური

მგზავრის უფლებები

ურთიერთობა მარტივია

მგზავრს უფლება აქვს, საბაჟო გამშვებ პუნქტში განსახორციელებელ საბაჟო კონტროლის პროცედურებთან ან საქონლის გაფორმებასთან დაკავშირებულ საბაჟო ფორმულებებზე ნებისმიერი ინფორმაციის მიღების მიზნით, მიმართოს ამავე საბაჟო ორგანოს, რათა თავიდან აირიდოს კანონმდებლობით მასზე დაკისრებული უფლება-მოვალეობების არცოდნით გამოწვეული გაუთვალისწინებელი შედეგები.

მგზავრის მიერ საქართველოს საბაჟო საზღვრის გადაკვეთისას საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილ პირს უფლება აქვს, განახორციელოს:

- ▶ მგზავრთან გასაუბრება;
- ▶ მგზავრზე, ასევე მის პირად ნივთებზე (ბარგი/ხელბარგი) დაკვირვება ვიდეო და აუდიოჩანერის საშუალებების გამოყენებით;
- ▶ მგზავრის პირადი ნივთების (ბარგის/ხელბარგის) დათვალიერება;
- ▶ მგზავრის პირადი ნივთების (ბარგის/ხელბარგის) დათვალიერება რენტგენული ინსპექტირების სისტემის (სკანერის) გამოყენებით;
- ▶ მგზავრის შემოწმება სხეულის სკანერის გამოყენებით;
- ▶ მგზავრის ფიზიკური დათვალიერება;
- ▶ სათანადო ეჭვის არსებობის შემთხვევაში, მგზავრის გადაგზავნა სამედიცინო დაწესებულებაში სხეულის შიდა ორგანოების დათვალიერების მიზნით.

მგზავრის მიერ საქართველოს საბაჟო საზღვარზე გადაადგილებული ბარგი ან/და ხელბარგი შესაძლებელია დაეჭვმდებაროს საბაჟო კონტროლს. ბარგისა და ხელბარგის დათვალიერება წარმოებს მგზავრის ან მისი წარმომადგენლის თანდასწრებით, ხოლო მათ დაუსწრებლად დათვალიერება შესაძლებელია განხორციელდეს:

- ▶ თუ ბარგის და ხელბარგის მესაკუთრის დადგენა შეუძლებელია;
- ▶ საჭირო გზით შემოტანილი/გასატანი ბარგის მიზანმიმართული დათვალიერებისას, როდესაც სკანირების შედეგების ამსახველი სურათის ან სამართალდამცავი ორგანოებიდან ან სხვა წყაროებიდან მოწოდებული ინფორმაციის მიხედვით ადგილი აქვს ან შესაძლოა ჰქონდეს საბაჟო კანონმდებლობის დარღვევას ან ასეთი დარღვევის მცდელობას.

საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილმა თანამშრომელმა, მგზავრის ბარგის ან/და ხელბარგის დათვალიერების დაწყებამდე, მგზავრს უნდა შესთავაზოს დამალული/აკრძალული საქონლის ნებაყოფლობით წარდგენა.

მგზავრის ბარგის ან/და ხელბარგის დათვალიერების მიზნით, საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილ თანამშრომელს უფლება აქვს:

- ა) მოსთხოვოს მგზავრს ბარგის/ხელბარგის წარდგენა და განთავსება დათვალიერებისათვის გამოყოფილ ადგილზე;
- ბ) მოსთხოვოს მგზავრს დახმარების აღმოჩენა ბარგის/ხელბარგის გახსნისას, საქონლის გადმოლაგებისას და რაოდენობის განსაზღვრისას;
- გ) მიიღოს ინფორმაცია მგზავრისაგან ბარგის/ხელბარგის შიგთავსის შესახებ.

მგზავრის ბარგის ან/და ხელბარგის დათვალიერებისას საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილი პირი ვალდებულია, არ მიაყენოს არამართლზომიერი ზიანი მგზავრის ბარგს/ხელბარგს და მასში მოთავსებულ ნივთებს.

მგზავრის ბარგის/ხელბარგის დათვალიერებისას სამართალდარღვევის გამოვლენის შემთხვევაში, დათვალიერების შედეგები აისახება სამართალდარღვევის ოქმში.

მგზავრის ბარგის/ხელბარგის დათვალიერებისას საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნების აღმოჩენის შემთხვევაში, საბაჟო სამართალდარღვევის ოქმი არ დგება. არსებული ნივთმტკიცებულებები იფუთება, ილუქება და დათვალიერების შედეგები ფორმდება „მგზავრის ან/და მგზავრის ბარგის/ხელბარგის დათვალიერების ოქმით“ ორ ეგზემპლარად, რომელთაგან ერთი რჩება შემდგენელთან, ხოლო მეორე გადაეცემა მგზავრს. აღნიშნული ოქმის ასლი, აღმოჩენილ ნივთმტკიცებულებებთან ერთად, გადაეცემა შესაბამის საგამოძიებო ორგანოს.

თუ არსებობს საფუძვლიანი ეჭვი, რომ საზღვრის გადამკვეთი მგზავრი სხეულში ან სხეულზე - მალავს საბაჟო კონტროლს დაქვემდებარებულ ნივთს, საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილი პირის გადანყვეტილებით ხდება მგზავრის დათვალიერება.

მგზავრის შემოწმება ხორციელდება:

- ა) ფიზიკური დათვალიერებით;
- ბ) ადამიანის სხეულის სკანერის მეშვეობით დათვალიერებით;
- გ) მგზავრის გაგზავნით სამედიცინო დაწესებულებაში სხეულის შიდა ორგანოების დათვალიერების მიზნით (თუ არის ეჭვი, რომ მგზავრი სხეულის შიდა ორგანოებში მალავს საქონელს), რაც ხორციელდება საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილი თანამშრომლის თანხლებით. მგზავრის ფიზიკური დათვალიერება წარმოებს საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილი თანამშრომლის ან მონვეული სპეციალისტის მიერ, რომელიც დასათვალიერებელი პირის სქესისაა, ამისათვის ცალკე გამოყოფილ ადგილას, იმავე სქესის პირის (პირების) თანდასწრებით.

მგზავრის დათვალიერების დაწყებამდე, საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილი თანამშრომელი ვალდებულია, პირს წარუდგინოს თავი, აცნობოს გადაწყვეტილება, გააცნოს მისი უფლება-მოვალეობანი ასეთი დათვალიერების დროს (მათ შორის, ისარგებლოს თარჯიმნის მომსახურებით) და მისცეს წინადადება დამალული საქონლის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ნებაყოფლობით გადაცემის თაობაზე.

დამალული საქონლის მგზავრის მიერ ნებაყოფლობით გადაცემის ან/და დათვალიერების შედეგად ასეთი საქონლის აღმოჩენის შესახებ დგება „მგზავრის ან/და მგზავრის ბარგის/ხელბარგის დათვალიერების ოქმი“ და სამართალდარღვევის ოქმში კეთდება შესაბამისი ჩანაწერი.

მგზავრის დათვალიერების ჩატარების მონაწილე ნებისმიერი პირის მიერ „მგზავრის ან/და მგზავრის ბარგის/ხელბარგის დათვალიერების ოქმში“ და სამართალდარღვევის ოქმში შეტანილი ყველა შენიშვნა, დამატება ან შესწორება დადასტურებული უნდა იყოს მათივე ხელმოწერით. თუ არსებობენ მოწმეები, რომლებსაც შესაძლებელია გააჩნდეთ ინფორმაცია საქმესთან დაკავშირებით დასადგენ გარემოებათა შესახებ, ოქმებს შეიძლება ხელი მოაწერონ ამ პირებმაც.

საბაჟო სამართალდარღვევის ოქმი და „მგზავრის ან/და მგზავრის ბარგის/ხელბარგის დათვალიერების ოქმი“ დგება ორ-ორ ეგზემპლარად, თითო ეგზემპლარი რჩება შემდგენელთან, ხოლო მეორე გადაეცემა მგზავრს.

თუ მგზავნის დათვალიერებას ესწრებიან სახელმწიფო საზღვარზე კონტროლის განმახორციელებელი სხვა სახელმწიფო ორგანოს თანამშრომლები, „მგზავრის ან/და მგზავრის ბარგის/ხელბარგის დათვალიერების ოქმში“ შეიტანება მათი მონაცემებიც, რაც დასტურდება მათი ხელმოწერით და გადაეცემათ ოქმის ასლი.

მგზავრს უფლება აქვს არ დაეთანხმოს და უარი განაცხადოს სამართალდარღვევის ოქმის ხელმოწერაზე ან ჩაბარებაზე. ამ შემთხვევაში, საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილი პირის მიერ ოქმში კეთდება შესაბამისი ჩანაწერი.

გამოვლენილ სამართალდარღვევაზე (გარდა საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით გათვალისწინებული დანაშაულის ნიშნების აღმოჩენის შემთხვევისა) საბაჟო გამშვები პუნქტის უფლებამოსილი პირის მიერ დგება:

- საბაჟო სამართალდარღვევის ოქმი, ან
- ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი.

მგზავრს უფლება აქვს:

საბაჟო სამართალდარღვევის ოქმი გაასაჩივროს – საქართველოს საბაჟო კოდექსის IV თავითა და საქართველოს საგადასახადო კოდექსის XIV კარით დადგენილი წესით, მისი ჩაბარებიდან 30 დღის ვადაში, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში – წერილობითი ან ელექტრონული ფორმით საჩივრის შემოსავლების სამსახურში (მის.: ქ. თბილისი, ვ. გორგასლის ქ. №16) წარდგენის გზით, აგრეთვე თბილისის საქალაქო სასამართლოში (მის.: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი №64), საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი გაასაჩივროს – საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 22-ე თავით დადგენილი წესით, მისი ჩაბარებიდან 10 დღის ვადაში, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში – წერილობითი ან ელექტრონული ფორმით საჩივრის შემოსავლების სამსახურში (მის.: ქ. თბილისი, ვ. გორგასლის ქ. №16) წარდგენის გზით, აგრეთვე თბილისის საქალაქო სასამართლოში (მის.: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი №64), საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის აღსაკვეთად, როცა ამონურულია გემოქმედების სხვა ზომები, პიროვნების დასადგენად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმის შესადგენად, თუ ოქმის შედგენა აუცილებელია, მაგრამ მისი ადგილზე შედგენა შეუძლებელია, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის დროულად და სწორად განხილვისა და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილების აღსრულების უზრუნველსაყოფად დასაშვებია პირის ადმინისტრაციული დაკავება.

ადმინისტრაციული დაკავების დროს, დაგკავებელი საბაჟო ორგანოს უფლებამოსილი თანამშრომელი ვალდებულია, დაკავებულს დაკავებისთანავე გასაგები ფორმით განუმარტოს:

- ა) მის მიერ ჩადენილი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა და დაკავების საფუძველი;
- ბ) რომ აქვს უფლება ადვოკატზე;
- გ) რომ აქვს უფლება, მისი სურვილის შემთხვევაში, მისი დაკავების ფაქტი და ადგილსამყოფელი ეცნობოს მის მიერ დასახელებულ ახლობელს, აგრეთვე მისი სამუშაო ან სასწავლო ადგილის ადმინისტრაციას.

არასრულწლოვნის ადმინისტრაციული დაკავების შესახებ აუცილებლად, პირველი შესაძლებლობისთანავე ეცნობება მის მშობელს ან სხვა კანონიერ წარმომადგენელს.

დამკავებელმა საბაჟო ორგანოს უფლებამოსილმა თანამშრომელმა დაკავებული დაუყოვნებლივ უნდა მიიყვანოს პოლიციის უახლოეს დანესებულებაში ან სხვა სამართალდამცველ ორგანოში.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩამდენის ადმინისტრაციული დაკავების ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 12 საათს.

პირი, რომლის ადმინისტრაციული დაკავების ვადა არასამუშაო დროს ემთხვევა, შეიძლება დაკავებულ იქნეს და მოთავსდეს დროებითი მოთავსების იზოლატორში უფლებამოსილი ორგანოს მიერ საქმის განხილვამდე. აღნიშნულ შემთხვევაში პირის დაკავების საერთო ვადა არ უნდა აღემატებოდეს 48 საათს.

